

Szerkesztési iroda

Istér, Winkler-ház, 2-ik emelet, jobbra
hová a lap szellemi részét illető közle-
mények intézendők. Bérmentesen levelek
csak ismert közelektől fogadtatnak el.

Előfizetési feltételek:

Helyben:

Egész évre 12 ft — kr.
Fél évre 6 „ — „
Negyedévre 3 „ — „

Vidékre:

Egész évre 14 ft — kr.
Fél évre 7 „ — „
Negyedévre 3 „ 50 „

Megjelen: vasárnap és az ünnepnap
utáni napot kivéve mindennap.

ALFÖLD

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája
(Rüth 8-ik sz. Ackermann-féle ház), hová
a lap anyagi részét illető közlemények
(előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok,
hirdetmények), bérmentesen intézendők.

Hirdetmények díja:

6 hasábos petit-sorért egyszeri hirdetésnél 6,
és minden következőnél 3 ujkr számítatik.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásánál
kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. Bé-
lyegdíj külön 80 ujkr. Magánvita 4 hasábos
petit-sor 15 ujkr.

A honvédrokkantak menháza

ujabban következő t. cz. hölgyek és urak ada-
koztak:

Follinus János szinigazgató
„Az üldözött honvéd“ előadásá-
nak tiszta jövedelmének fele 50 ft 80 kr.
Novák László 2 „ — „
Zachariás István Hisziáson 2 „ — „
Burdáts Andor 1 „ — „
A kisiratosi elemi tanító — „ 60 „

Összeg: 56 ft 40 kr.

Attétel: 4 db arany, 6 db ezüst
huszas, 2 ezüst ft és 419 „ 48 kr.

Egész összeg: 4 arany, 6 huszas,
2 ezüst forint és 475 ft 88 kr.

Fogadják fennebbi összes nemes lelkű
adakozók tetteiben nyilvánuló hazafias
érzetükért az ügy nevében a nyilvános köszö-
netet.

Némethy tanár ur 1 frtnyi adományát a teg-
nap i összegben tévedésből kimaradt.

A megyerendezés kérdéséhez.

II.

Minő elemekből alakíttassék a bi-
zottsány, s minő legyen a választás
módja? ez a legfontosabb kérdés. —

A megoldásról, mit e kérdés az új
megyei törvényben találánd, van felté-
telezve: vajjon a megye joggal fogja-e
nevezhetni magát jövőre is „az alkotmá-
nyosság védbástyájának?“ ettől függ:
vajjon lesz-e méltó utóda s követője az
1848. előtti megyéknek.

1848. előtt, egy privilegiált osztály
— a nemesi — volt a törvényhatósági
jogok birtokában.

S ez osztály emléke előtt tisztelet-
tel kell hogy meghajoljon a késő ivadé-
k is, mert úgy a megyei teremben, köz-
vetlen befolyásával, mint a törvényho-
zás terén követi által folytonosan a
küzdelem sorompóiban állott, védelmez-
vén a haza fenyegetett alkotmányát és
szabadságát.

Az 1825-től 1848-ig lefolyt reform-
mozgalom, a törvényhozás, a megye-
gyűlések, a sajtó s a szociális élet terén,
fogantatította s érlelte meg azon nagy
horderejű eszméket, melyek nélkül ha-
zánk ma is a civilizációtól századokra
hátramaradt hűbéres állam lenne, s e
mozgalom vezérei s harcosai a nemes-
ség soraiból váltak ki, s a kor követelé-
seit átértő privilegisált osztály azzal
szerezte meg magának a valódi nemes-
lelettel, hogy megosztotta a nemzet mil-
lióival jogait, s megosztotta a nép mil-
lióinak terheiben, egyenlősítette a jogot
és kötelezettséget, — s ezzel az alkot-
mány áldásaiban részesülő nemzet egye-
temét tette az alkotmányos szabadság
örvé.

A régi megye, ma új alakot kell
hogy felöltson. Nem áll az osztályok vál-
fala többé a megyék és a nemzet között,
az egyenlővé tett jogosultság czimén,
minden polgár részt vehet a törvényho-
zási jogok gyakorlásában. —

Csak egy elv vonhat korlátokat a
jogosultság elé, s ez elv a „salus rei-
publicae.“

Ez elv korlátait sem a szabadelvűség
hangzatos phrásisai kedvéért tulságosan
széttágítani s ez által feladni magát
az elvet, sem a korlátokat tulságos fé-
lénkséggel összeszorítani, — ez a me-
gyebizottsányok összealakítása kérdé-
sének nehézsége.

Az 1848. XVI. t. cz. 1. §-a csak
annyi újmutatást tartalmaz: hogy a
megyei szervezet népképviselési alapon
állítandó fel. — S ez alap magának az
1848-iki törvények folytán megválto-
zott viszonyoknak természetes kifo-
lyása.

A magyar nemzet önfenntartási ér-
deke, a „Salus republicae“ követeli pe-
dig, hogy a népképviselési elv
alapul elfogadásával, a megyei
bizottsányok oly elemekből
alkottassanak össze, melyek
azon nagyfontosságú feladás
beváltására, melyre a törvény-
hatóságok jövőre is hivatvák,
elegendő képességgel és aka-
rattal bírnak.

Ezt oly fő feltételnek kell tekinteni,
melynek ha másként nem lehet, a sza-
badelvűség követeléseiből is áldozatot
kell hozni. —

Az állami belszervezés nagy fontos-
sági kérdéseinek megoldásánál, melyek
horderejűben a messze jövőbe hatnak
ki, nem szabad és nem lehet a divatos-
sá lett modern jelszavak hangzatos phra-
sist venni egyedül irányadóul, — a gy-
akorlati élettényleg fennálló viszonyai,
azon súlyos körülmények, melyek fő-
leg hazánkban, a jövő alkotásai között
előtérbe lépnek, e legnagyobb mérték-
ben kell, hogy magukra vonják a tör-
vényhozás figyelmét.

Léptessük életbe az elmélet, a libe-
ralismus legszélsőbb követeléseit: ha
azok a gyakorlati élet tényleges szük-
segeinek nem felelnek meg, kártyavá-
rat építettünk csak, mely gyengeségé-
nél fogva nem lesz oltalmazva az össze-
omlás veszélye ellen, sőt provocálja, elő-
idézi a veszélyt.

A politikában nincs abszolút igazság,
sem abszolút helyes.

Alkalmazzuk a liberalismus elvét a
szélső igazságig, s lehessen, — hogy a
megyei bizottsányok szervezésének ese-
tét vegyük fel például — mindenki
tagja, ki magát népképviselési alapon
megválasztatni képes, mi lesz az ered-
mény?

Demagogia!

Ezt úgy hiszem senki sem akarja;
pedig ez egy szóval még nem lett kife-
jezve minden, mert hazánk szerencsét-
len nemzetiségi viszonyai között, még
lehet ez eredmény rosszabb is.

E sorok írója, szabadelvű és népkép-
viselési alapon óhajta a törvényhatósá-
gok rendezését keresztül vitetni, de mert
ismeri e haza viszonyait, s hátsó gondo-
lata nincs: odáig nem akarja vinni a li-
beralismust, ahol már vagy a „jó aka-
rat“, vagy az „öntudatos gondol-
kodás és cselekvés“ hiányzik.

Egy oly testület mint a megyebizott-
mány, mely úgy közjogi, mint helyha-
tósági tekintetben oly széles hatáskör-
rel van felruházva, melynek öntudatos
felelősség sulya alatt kell intézkedni,
mely mint egyedül hazánkban fennálló
ősi intézmény, hivatva van parlamenti
kormányforma mellett, a hatalom lehető
tulterjeszkedése ellenében, akkor is az
alkotmány védbástyájául szolgálni, mi-
dön az erre első sorban hivatott parla-
ment nincs együtt, vagy e hivatását
nem tölti be, ismétlem, egy ily testület
mindenesetre oly elemekből alakítandó
össze, hogy az alkatrészek már termé-
szetüknél fogva tartalmazzák azon ga-
ranttiát, hogy feladatuk magaslatán ál-
lanak s feladatukat beváltani képesek
is, akarják is.

E feltételt, úgyhiszem, nincs tör-
vényhozás, mely elutasíthatná magától,
e feltételt a haza javát óhajtó minden
pártnak el kell fogadni, még ha par-
excellence szabadelvű pártjaink lenné-
nek is, — miután a szabadelvűség elvét
a legszélsőbb határokig keresztülvive,
még csak a lehetőségét is előidézni an-

nak, hogy a bizottság elemei a rájuk váró
hivatás betöltésére, képességgel ne bír-
janak, egyértelmű lenne oly bűnös me-
rénylettel, melynek első sorban maga a
törvényhatósági ősi intézmény esnék
áldozatul, ha ugyan az itt felszabadított
zabolázatlan elemek magára a hazára
végzetes veszélyeket nem idéznének fel.

Arad, január 20.

© Midőn e sorokat írjuk, még nem tudjuk,
mily irány és szellemben döntött el a város
közönsége által tartott iskolák jellegét ille-
tő kérdés, melyre nézve bizonyos „szabad-
elvű“ képviselő uraknak a határozat kimondá-
sát tegnapról mára halasztatni ismét sikerült.

Nem szándékozunk e futólagos alkalom-
mal leplezetlen ítéletünket nyilvánítani azon el-
járás felett, mely nyilvánosan, a közgyűlés
kebelében röstell a felekezeti válaszfalak mel-
letti különböző érdekekből való ragaszkodását
manifestálni, — de egyuttal a közönség is kora-
lalt s tartván érdekében nyíltan
pártolni: e nagy fontosságú kérdés elintézését
akként buzgólkodik előadni, hogy különböző
nagy szóval elmondott, kezes, hangzatos és
népszerű phrasisokba burkolt indítványok s
módosítványok által annak elhalasztását, egyik
közgyűlésről a másikra való elnapolását esz-
közli.

Már maga azon körülmény, hogy Arad
városában az iskolák közönségének előítéleti
ügyét mai napig elhuzni sikerült, szomorúan
illusztrálja azon elemek minőségét, melyből e
képviselőtestület egy része alakítva van. —
Mondjuk, erről ma nem akarunk szólni.

De szólunk s határozottan rosztalunk
kell azon inparlamentáris modort s kisegítő
eszközöket, melyek az egynemű „szabad-
elvű“ (!) képviselő urak által annyira gyűlölt
közönség elvének kimondatása meg-
akadályozására fölhasználtatnak, miről
tegnap minden elfogulatlan polgár a közgyűlés
folyamában oly eclatáns módon meggyőződ-
hetett.

Mindenki tudja, hogy Bettelheim
Vilmosnak még mult év március havában be-
adott s az októberi közgyűlésben is elhalasz-
tatni sikerült indítványának tárgyalása a közös
iskola érdekében f. é. január haviközgyűlés nap-
rendjére tetetett. Ezt elnök ur is mindjárt a
gyűlés tegnapi megnyitáskor tudatta. És ime,
mielőtt még Bettelheim indítványa — ugyszól-
ván nem is tárgyalatott s mellette vagy el-
lene határozat hozatott volna: Tavasz-
ur egy jó előre írásban elkészített indít-
ványt ad be, mely a már napirendre
kitűzött tárgy mellőzésével, a napi
rendre(?) áttérést javasolja! Ha már, mi eléggé
sajnos, egy képviselő az ellenzéret iránti tü-
relmetlenségét egyáltalában fékezni nem bírja,
s így föllépni magának önkényű szabadságot
vesz, egyáltalában nem indokolható, mint en-
gedhetne meg a gyűlés elnöke, hogy amidőn
egy régebben beadott indítvány (pen szönyegre
kerül, egy másik az egész kitűzött napirendet
halomba döntő indítványa csak fel is olvas-
tathassék!!

Azonban ez még nem volt elég! Nem csak
hogy közgyűlési elnök, helyettes polgármagy ur
ily a parlamentaris szokás- és illemmel telje-
sen ellenkező lépést megengedett, sőt buz-
gón . . . jóvá is hagyott, hanem még a tör-
vényesen napirenden levő első indítvány tár-
gyalatása s eldöntése előtt, egy másik jog-
sultatlan indítvány fölött szavazást is el-
rendelt! Képviselőtestületünk intelligen-
tiájának dicséretére legyen mondva, Ta-
vaszi ur indítványa ugyan eclatáns módon,
igen nagy többséggel, leszavaztatott, de az el-
nök eljárása oly veszélyes praecedens alko-
tott, mely jövőre is lehetővé teszi, a legüdvö-
sebb horderejű indítványok napirenden levő,
tárgyalását megzavarni, megakasztani s egy

törpe minoritás kénye s kedve szerint, a köz-
ügy kárára huzamos időre elhalogatni.

A közös iskola ellenzői azonban még
ezzel sem érték be, hanem daczára annak,
hogy az aránylag roppant többség Bettelheim
indítványának még ez ülésben tárgyalatása
mellett szavazott, nehogy talán a közös iskola
elve már ma kimondathassék: elnök ur a
közgyűlést már hat órákor fölözlatla! mi
annyival sajtáságosabb, hogy minden más al-
kalommal, ha a tárgyalmasz úgy kívánja, a köz-
gyűlés rendesen esti hét óráig szokott ül-
sezni.

Az elnök ur által követett fentebbi el-
járás, lehet, hogy a közös iskola üdvös el-
vét ezuttal újra megbuktathatja ugyan — mi,
reméljük, nem fog történni, — de az elnöki ily
működés feletti ítélet minden elfogulatlan sza-
badelvű polgárnál csak egy lehet, s ezt fölső-
legesen tartjuk részletesebben most kifejezni.
Ujra szükségesnek látjuk hangsúlyozni,
hogy egy gyűlés elnökeinek a pártok fölött
kell állnia, hogy eljárása s az ülés vezetéséből
nem volna szabad kitűnni, hogy egyik vagy
másik nézetnek kedvez.

Pest, január 19.

(R.) A képviselőház központi osztálya
tegnap este ülésre gyűlt az ipar-törvény-javas-
lat tárgyalására.

Ez ülésben mindenenk fölött a kis bizott-
ság előadója Széll Kálmán tett jelentést. E kis
bizottság a végből volt kiküldve, hogy a vá-
rosok, törvényhatóságok és testületek által ré-
ben beadott kérvényeket behatóan megviz-
sgálja, s az azokban foglalt javaslatokkal s ki-
vánalmakkal megismerkedjék. A kis bizottság
jelentése — mint értesülünk — nem a legjobb
bizonyítványt szolgáltatja ki a petitionálók
részére.

A városok és törvényhatóságok majdnem
kivétel nélkül az iparszabadság ellen nyilatko-
znak. Az iparegyesületek elvben proklamálják
ugyan az iparszabadságot, de speciális óha-
jaik s javaslataik homlokegyenest ellenkezőnek
vele.

Ezen jelentés után a közp. osztály átalá-
nosságban kezdte tárgyalni a törvényjavasla-
tot; de a vita alatt több oldalról nyílvánítat-
ott azon óhaj, hogy a közp. osztály élne azon
jogával, melynél fogva szabadságában áll, hogy
üléseibe szakferfiakat meghívjon. E szakfer-
fiak már a központi osztály jövő csütörtöki
ülésén jelen is lesznek.

A nemzeti színházi enquete teg-
nap d. u. 4 órakor ismét ülést tartott, melynek
elején Csengery szólalt fel multkorai indítvá-
nya mellett a művezetői s a dramaturgi teen-
dők elváltatására. Ő e kettőt nem csak
azért kíváná elválasztani, mert nem mindig
véli a művezetőnél megkívántató végrehajtói
képeséget s a dramaturgtól megkövetelhető
írói képességet együtt feltalálhatni, — hanem
egy más fontos okból is. Oly idöket élünk
— úgy mond — melyben az írói erőket min-
denemű vállalatok elvonják voltaképi hiva-
tásuktól, az írói térről, mely ismét másrészt
nem rendelkezik elég számmal oly államzok-
kat, melyek írók által elfoglalvák, az élet
anyagi követeléseivel nem kellene küzdeniök.
Ily államzokat igyekezni kell teremteni. —
Ő azért indítványozta az akademiánál a tit-
károk számának háromra való szaporítását,
azért az irnoki államzokk érelását a muzeum-
nál, mely kényeret ad fiatal tudósoknak.

Óhajtaná ő a dramaturgi államzot biztos-
állásá is tenni, mi ugyan nehezen volna tehető,
ha a két államzot összekötötnék, mert a műve-
zetőt az igazgatóság hamar elbocsáthatja, ha
nehezebb állásának meg nem felel tökéletesen.
E mellett az az előnye is lenne, hogy oly ese-
tekben, midőn a művezető elme gy vagy elbo-
csáttatik, a dramaturg elvégezhetné az inter-
regnum alatt annak teendőit.

Csengery indítványa egyhangulag elfo-
gadatik.

Ezután áttért a bizottság a dramaturg te-
endőinek megvitatására. Nagyobb vitát a te-
endők pontjai közt csak azon passus keltett,
mely a dramaturg kötelességévé teszi, hogy az
előadókat a szerepfelfogásban segítse, a szere-
peket művészi és lélektani szempontból, szóval
írásban magyarázza stb. E pontot egy
színsztg a művészekre lealázónak találja. —
Ellene többen szólnak s végre a pont, a mint
van, elfogadtatik.

Az elaboratum szerint most már a dramaturg mintegy a színház esztetikusa, s csak elméleti tanácsokkal, magyarázatokkal szolgál; az előadásra vonatkozó gyakorlati utasításokat — mint végrehajtó közeg — a művezető adja.

Együttal a dramaturg a színház sajtó osztálya is: a hírlapokat figyelemmel kíséri, a színházat védi netalán megtámadások ellen, stb.

Ezután áttért a bizottság a szak- vagy művezető teendőire, s itt mindjárt az első pontoknál támadt heves vita azon kérdés felett: ki nevezi ki a szakvezetőket? A miniszter-e, vagy a felelős igazgató? kinek távoztával ez esetben a szakvezető is távozzék, ami kívánatos, nehogy a következő igazgató keze meg legyen kötve.

A kérdés úgy oldott meg, hogy a belügyminiszter nevezi ki a szakvezetőt az igazgató ajánlatára, s igazgató-változás esetén eo ipso megszűnik, azonban a belügyminiszter kívánataira köteles az új intendans kinevezéseig hivatalát folytatni.

A szakvezető az igazgatónak véleményező és végrehajtó közlege. Lényeges teendőit a következő pont tartalmazza.

Az új és újonnan betanulandó drámai művek próbáin kivétel nélkül jelen van; ezeken a rendet ő tartja fenn a rendező által; az előadó művészeknek jó tanácsokkal szolgál, vagy scenikai tekintetben éppen szorosban megtartandó utasítást ad; a nem sikerült helyeket ismételteti (ugyanazt a rendező is tehetné) annyiszor, a mennyiszer szükségesnek látja; s ha valamelyik tag a színpadi próbán törvényt értelmében nem készült el, az ilyen próbát ő függeszt fel, s az illetőt felírta.

Ezután még az operai szakvezető hatáskörét s állását, mely lényegében a drámaiával megegyez, vitatta meg a bizottság, s mintegy 7 óra tájban eloszlott.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, január 19.

(P-y.) A budget-tárgyalás folyik, s az érdekes jelenetek és intermezzók nem hiányzanak a képviselőházból.

Ma is volt egy ilyen, és pedig azon kérdést illetőleg, hogy vannak-e subventionált lapok? Hogy e kérdés, egyenesen a miniszterelnökhez intézve, a legfeszültebb figyelmet keltezte föl, nem számszerűsítandó; hanem fölemlítve mindjárt itt tudósítasomnak elején a végül, hogy ki különben az országgyűlési tudósítást figyelmen kívül hagyán, érdekeltégét a jelen sorok írástól fölkeltem.

Az ülés persze azzal nyílt meg, a mivel minden ülés, a jegyzőkönyv hitelesítésével s néhány kérvény bejelentésével; ezután kihirdetett a tegnapi választás eredménye, melynél fogva a pénzügyi bizottság tagjává, mint tagján először ismételt.

A napiürendre, vagyis az 1870-ik évi költségvetés tárgyalására térvén át a ház, szólott Lónya y M. pénzügyminiszter, ki minden ellenkezés nélkül hozzájárult a pénzügyi bizottság megjegyzéseire és észrevételeire, noha lettek volna megjegyzései, — de ezeket időkimélemből elhallgatja. Előadja azonban, hogy mik voltak — többek közt — a késedelem okai a költségvetés előterjesztésénél? Először — mondja a miniszter — az, hogy nálunk a termés befolyással van a költségvetésre, s így ennek eredményét be kellett várnia. Továbbá tudnia kellett, bevége-e a költségvetésbe az új törvénykezési költségeket? beszéde végén pedig fölemlítette, hogy kik mindig a kiegyezkedést hozzák szóba, s örökké ellene agitálnak, azok a nép adóképeségének kifejlesztését nagyon akadályozzák, minthogy nem hagyják megerősödni a jövő iránti reményt. — Ajánlja a költségvetés elfogadását a pénzügyi bizottság által előterjesztett módosítások szerint.

Ezzel be lön rekesztve az általános tárgyalás, és elnök kérdé, hogy kik fogadják el a pénzügyi bizottság előterjesztését általánosságban? — a jobboldalon kívül a balközép is felállt, és reaszavazott.

Ekkor kezdett vévén a részletes felolvasás, egész a nyugdíjakig olvastattak fel az egyes tételek; a nyugdíjakra nézve Deák Ferencz határozati javaslatot nyújtott be, mely röviden magában foglalja a pénzügyi bizottság által kifejezett óhajokat, s indítványba hozza, hogy mondja ki határozatiilag a ház, hogy ezentul a költségvetés kellő időben és teljesen, nem pedig részletenként, a brutto-budget elve szerint szerkesztve, terjesztessék a ház elé; s továbbá, hogy legyen az ekkép beterjesztett költségvetés egyöntetű, s az egyes miniszterek indokolásával ellátva; legyen figyelem a központi hivatalnokok számára kevesebbségre, az átruházási engedély pedig minél kevesebb engedtesse meg, a hol pedig el nem kerülhető, az ily átruházások foglaltassanak össze s így terjesztessék a ház elé, hogy könnyebb legyen az áttekintés.

E határozati javaslatot a ház legnagyobb része helyesléssel fogadta, s Tisza Kálmán egyedül azt fejezvéen csak ki, mikép reméli, hogy a nyugdíjak külön fognak tárgyalatni, határozati javaslatát visszavonta.

Erre Deák F. javaslata majdnem egyhangulag csaknyal elfogadtatott.

A nyugdíj kérdésére vonatkozó rész olvasztatván fel, ismét Deák Ferencz tett indítványt, hogy a nyugdíjak külön, egy e végre kitűzendő napon tárgyalassanak.

Ez egyhangulag elfogadtatott.

Elnök egyszersmind kijelenté, mikép hiszi, hogy a ház oly rendben kívánja a költségvetés egyes részeit tárgyalni, mint a hogy

a pénzügyi bizottság terjesztette elő, mi helybenhagyatván, az ülést elnök öt perczre függesztette, és rövid idő eltelte után pedig kezdődött a részletes tárgyalás a miniszterelnökség költségvetésével.

Gróf Zichy József mint előadó rövid beszédben indokolta és ajánlotta elfogadásul a pénzügyi bizottság szerint módosított miniszterelnöki költségvetést.

Tisza Kálmán észrevételére nem csak a pénzügyi bizottság jelentése, hanem egyszersmind az eredeti költségvetés mindig pontonként határozatokat felolvastatni, úgy mint egy-másra vonatkoznak.

Midőn egynehány pont felolvastatott, Várady Gábor szólalt fel, s megjegyzté, hogy az eddig felolvasott pontok közt volt tavaly a miniszterelnöki költségvetésben 25,500 ft praeliminálya a sajtó-osztályra; kérde, minő tétel alatt foglaltatik most a sajtó-osztályi költség, miután nem hibeti, hogy a 6-diki rovat 6.) pontja alatt foglalt 12,000 forint volna mind az, mi a nevezett célra fordítottatik?

Gróf Zichy József előadó megjegyzi, hogy itt, a 6-ik rovat 6.) pontja alatt csak irashibából áll a sajtó-osztály; tulajdonképp mást kellene annak előfordulnia.

Gr. Andrássy Gyula miniszterelnök megvallja, hogy a költségvetés részleteit nem igen ismeri, de ha az a kérdés, hogy mire fordítottatik a sajtó-osztály czim alatt előforduló költség, ugye részben tud felvilágosítást adni, hogy t. i. a lapokból kivonatokat kell készíteni s ezeket az egyes miniszterekkel közölni, minthogy a miniszterek egyebekkel lévén elfoglalva, minden lapot nem olvashatnak. Ugy továbbá a külföldi sajtót is figyelemmel kell kísérni, sőt néha néha fel is szólalni. A sok lap ára tehát az egyének eltartása, kik belőlük kivonatokat készítenek, fordulhatnak elő a fölemlített pont alatt.

Várady Gábor elismeri a sajtó-osztály szükségességét, a mely ugyanis az igazság felderítésére szolgál; de tud oly sajtót is, mely minden körülmény közt, mindenki számára, és mindenki meghagyása folytán ir pénzért; az ily sajtó nemhogy földerítne az igazságot, hanem elferdíti, és a polgárok erényét megmételtyezi, az ily sajtóra szónok egy fillért sem szavaz meg.

Csernátóny Lajos Várady előadásához egy prózái ugyan, de praktikus kérdést akar hozzátoldani, azt, hogy miután általánosan beszélnek az országban, hogy vannak subventionált lapok, s mint ilyeneket a „Bors-szemjankót”, az „Esti lapot” és a „Hirmondót” jelöli ki a közvélemény, kérde, hogy igaz-e ezen állítás, vagy nem? Hogy a pártok tartanak fel lapokat, ez ellen nem lehet kifogás; de hogy az adózók zsebéből segélyeztessenek pártlapok, mert ezt sehogys nem helyeselheti. Kér tehát a miniszterelnöktől felvilágosítást az iránt, hogy vannak-e tehát státusköltségen subventionált lapok; mert ha nincsenek, ugy kötelessége a nevezett és gyanúsított lapok becsületét meg menteni. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Zsedényi Ede megjegyzi, hogy sajtóhibából áll a tétel azon a helyen, hol most látható.

Tisza Kálmán csatlakozik Csernátóny nézetéhez és elismeri a kérdés jogosultságát, hogy vajjon vannak-e subventionált lapok vagy nincsenek? s ha nincsenek, mondassék tehát ki, hogy mire fordítottatik a „sajtó-osztály” tétel alatt előforduló 12,000 ft?

Báró Simonyi Lajos megjegyzi, hogy ha ily fontos kérdésre a miniszterelnök nem felel, ugy csak megerősíti a gyanut, hogy csakugyan közkölségen segélyeztetik egy némely lap; már pedig ha ez így van, az ily eljárás nagy indiscretionnak tartja, mert mégis csak furcsa, hogy a baloldal is járuijon hozzá azon költségek fedezéséhez, melyek tételenk tisztán és egyedül a jobboldal érdekében. (Helyeslés a baloldalon.)

Schwarz Gyula azon ütközik meg, hogyan történhetik, hogy a miniszterelnök a saját maga költségvetésének részleteit nem ismeri. Talán kicsinyli az ily dolgokat?

Pulszky Ferencz megjegyzi, hogy kár a kérdést azért a 12 ezer ft-ról oly nagyon feszegetni. Azt tudhatja mindenki, hogy 12,000 ft-tal annyi lapot fenntartani nem lehet; az említett összegnek hovaforrítása tehát egészen más, mint a miről itt most szó van. (Helyeslés a jobboldalon.)

Iványi Imre ugy találja, hogy párt által subventionált lapokat, de közös költségen, minden pártnak az adójából nem.

Kerkapolyi Károly megjegyzi, hogy ez az egész vita itt, a hol a költségvetés részletes megvitatásánál a ház most van, benső jogosultsággal nem bír. Ha minden kérdés akár mikor, a mikor felhozatik, birna jogosultsággal, ugy ebből csak az következne, hogy lehetetlen volna a vitatkozás rendjét fenntartani. Tartozott a most fölvetett kérdés az általános tárgyaláshoz, de nem ide a részleteshez; és ha tartozhatnék ide is, még akkor sem bír jogosultsággal csupán azért, mert kérdezi valaki: vajjon a mi tavaly itt volt, hol van az innét az idén?

Irányi Dániel figyelmezteti a miniszterelnöket, hogy, ha nincs tudomása miniszteriuma költségvetésének részleteiről, hát éljen azon kedvezményével, melyet a ház szabály 7. §-a nyújt, s mely megengedi, hogy ily esetben a miniszter megbízottat hozhasson magával a gyűlésbe.

Szlávy Józsefrészletezi, hogy mik azok, mire 12,000 ft-t fordítottatik; nem lapok subventionálására, hanem oly egyének díjazására, kik a lapokat, sőt más nagyobb munkákat is nagyobb figyelemmel kísérik, belőlük kivona-

tokat készítenek, hogy a miniszterek a közvélemény hullámzásáról értesítve legyenek, noha önmaguknak merő lehetetlenség, minden lapot, s minden irodalmi munkát átolvasni. De továbbá érdekében fekszik az országnak az is, hogy mily hiedelemmel van a külföld mi irányunkban? A külföldi lapokról is kell tehát tudomást szerezni, sőt néha-néha egy-egy rectificáló cikkre is van szükség. E szükségesek fedezése van a 6-ik tétel b) pontja alatt érteve.

Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök általános érdekltség közt emel szót és mondja: ha azt kérde, hogy vannak-e subventionált lapok? — mi tagadás benne! — azt fogja felelni, hogy igenis vannak. (Élénk éljenzés a baloldalon.) Vannak, mert szükségesek azon gyalázatos elferdítések és tévutrávezetések, melyeket más lapok és iratok engednek meg maguknak, helyrehozni; (most élénk helyeslés hangzik a jobboldalon;) vannak és szólnak azt hiszi, hogy sokkal több lelki erő, és nagyobb becsületességű szándék kell hozzá, hogy mérjen valaki a hangzatos phrasisokkal szembeszállni, s merje az akarja hazafiaság köpenye alatt elkövetett tévutrávezetéseket helyrehozni, mint a sokaság előtt mindig kedves nagy szavakat hangoztatni. (Élénk helyeslés és taps a jobboldalon.) De ha azt kérde, hogy vannak-e oly lapok, melyeket a kormány subventionál azon összegből, melyet az országgyűlés szavaz meg, erre azt feleli, hogy nincsenek! Hogy miből subventionálja hát, ha épen tetszik, erre szónok felelni nem tartozik, de nem is akar; hanem ismétli csak azt, hogy miután a kormánynak tulajdonképi organuma nincs is; mert az egyik ellenzék, a másik pedig polemizál az ellenzék ellen, — hogy tehát, miután a kormánynak organuma nincs, ha mégis szükségesnek látja a gyalázatos (felkiáltások a baloldalon: ohó!) insinuatiók ellenében állítani valamit, hogy subventiót ad-e, ez oly kérdés, melyre felelni nem tartozik és nem is akar; de arról felel, hogy az országgyűlés által megszavazott összegekkel senki és semmi lap nem subventionáltatik. (Élénk éljenzés a jobboldalon.)

Ezzel vége is szakadt a kellemetlen vitának, s folytatott a költségvetési részletek felolvasása.

E közben még Bobory Károly szólalt fel, s nemcsak a jobboldal, hanem balközép türelmetlensége közt állítá, hogy megelégedhetnék a miniszterelnök a rendes 20,000 ft évi díjjal s mondana le a vízkárosultak javára a 12,000 ftnyi pótlékról.

Ez figyelem kívül hagyatván, Deák Ferencz indítványozta, hogy a szolgák, kik a nagy drágaság miatt 360 ft-ból csak nyomorultan élhetnek, láttatának el 20% pótlékkal.

Emez indítványt a kinyomtatás és külön tárgyalása rendeltetett volna el, az ülés egy negyed háromkor delután szétoszlott.

Sz. kir. Arad város rendes havi közgyűlése.

Arad, jan. 19.

Elnök Pászthory Ferencz.

Jelen voltak:

Árkay Jakab, Aradi István, Barabás Péter, Bettelheim Vilmos, Blau Henrik, Brunhuber Nándor, Bercsán, Bonts Döme, Boros József, Bodrogyi István, Biris Gergely, Csobán Mihály, Cserepes Ferencz, Dániel Béla, Dániel L., Fényes K., Farkas Menyhért, Friedrich, Gencsy Gy., Gásza, Darányi J., Goldscheider Henrik, Gál Damascén, Hász Sándor, Hirschmann József, Izso István, Jorgovits Döme, Jamnitzky Ödön, Kadas Péter, Kisbálmey Ferencz, Kopcsányi, Kutny Alajos, Lestyán Antal, Lukácsy Miklós, Matavovszky Nándor, Mittelmann F. D., Náray Imre, Nikodém, Pullio Konstantin, Petrány, Petrovits, Papp János czipész, Prodanovits, Percz György, Papp János főkap., Probst, Purgly János, Rauner, Ring Károly, Rochel János, Rotter J., Rósa János, Spilka Nándor, Szarka Károly, Szendrey, Salacz Gyula, Szojka, Szöke Károly, Schuster, Tabakovits, Turay Antal, Tavasz Antal, Vágács Mihály, Wallfisch Pál, Winkler Vilmos és Zipser Antal képviselők.

Elnök meglez szavakkal üdvözlí az 1870. év első közgyűlésére nagy számmal megjelent képviselőket, és ezután polgárnagy jelentését terjeszti elé az összes hivatalok mult évi működéséről.

E jelentés felolvasása után, Pullio Konstantin városi főbíró, mint a törvénykezés elnöke, szintén felolvassa jelentését a mult évben beérkezett és elintézt ügyekről.

Mindkét jelentés általános tetszéssel fogadtatott és Pászthory Ferencz h. polgárnagy és Pullio Konstantin törvénykezési elnöknek, hivatalos buzgalmuikért jegyzőkönyvileg elismerés szavaztatni határozatott.

A közgyűlés áttér a napirendre.

Elnök az októberi közgyűlés határozata értelmében Bettelheim Vilmos képviselőnek még mult év március hóban beadott indítványát, miszerint a két főlelmi tanoda és a külvárosi iskolák, melyek egészen a város költségén tartatnak fenn, de mindeddig kath. vallásfelekezeti jelleggel bírnak, közösen nek nyilváníttassanak ki.

Gál Damascén a minorita-rend aradi zárdájának főnöke, kijelenti, miszerint ő a közös iskolákban a vallásérkölösi nevelést veszélyeztetve látja. (Ellenmondás.)

A vallás alapja a nemzet művelődése, felvirágzása és jólétének. A profán tudomány vallás nélkül csak fegyver, melylyel mentől többet bír valaki belőle, annál többet is árthat az emberiségnek. — Az elemi iskoláink eddig is

megfeleltek céljuknak, ne áldozzuk fel azt ami most jó, a bizonytalanért, melyet a jövőből várhatunk.

Kéri a szóban levő tanodák kath. hitfelekezeti jellegét továbbra is fentartani.

Tavaszi Antal kijelenti, hogy ő nem fogadja el Bettelheim indítványát. A törvény értelmében az érintett tanodák ugyis közösek, és a város közönségének intézkedései alatt állnak. Ha kimondatik a felekezeti jelleg megszüntetése, akkor temérdek vallási, sőt nemzetiségi kérdés fog előtérbe nyomulni, melyek csak nehézségeket idézendnek elő. Ne bolygassuk ez ügyet, miután hasznunk ugy sem lehet, csakis zavarokat idézünk elé az által, ha azon tanodákat közöskölnék nyilvánítjuk. Indítványt tesz, hogy a közgyűlés indokoltan a pír endre térjen át, és kéri ez indítványát legelőször szavazás alá bocsátani, miután ha ez elfogadtatik, a Bettelheim-féle indítvány magától fog esni. (Nagy zaj.)

Ha a Sándor felszólal Tavasz indítványa ellen, minthogy ez nem czéloz egyebet, mint a vitatkozás megakasztását és ez ügy eldöntésének újbóli elhalasztását. — A közgyűlésnek nem lehet feladata vitatkozni most afelett, vajjon a közös vagy felekezeti iskolák jobb-e. A törvény rendelete elég világos, ezt kell betölteni.

Gál Damascén azon állítására, hogy a vallás alapja a nemzet művelődése és anyagi jólétének, — csak azt jegyzi meg, miszerint épen e szempont alul véve fel a dolgot, a közös iskolákat kell pártolnunk, hogy azokban ne csak egy, hanem minden vallásfelekezet növendékei nyerhessenek oktatást. (Zajos helyeslés.)

Nachtnébel Ödön: A liberális szavak szépen hangzanak, csak hogy ha megfontoljuk jól a szönyegen levő ügy lényegét, egész más színben fog az feltűnni. Pártolja Tavasz indítványát, miután az nem szakatlan eljárás, és megegyezik a házszabályokkal is. — Nem akarja, hogy a törvény rendelete be ne töltesse, csak hogy a népoktatási törvény 25. §-a épen nem követeli véleménye szerint, hogy Bettelheim indítványa fogadtassék el. Törekszik kimutatni, hogy Bettelheim indítványa igazságtalan a hitfelekezetek iránt, miután általa egyszersmind a hitfelekezeti iskoláktól is megvonatnék az eddig élvezett segélyezés.

Szöke Károly mellőzteni kéri Tavasz indítványát. Akkor volna még ennek mint ellenindítványnak értelme, ha Bettelheim most tette volna indítványát, és nem mult évi márciusban, mely idő óta egyik közgyűlésről a másikra halasztatott annak eldöntése, és most is Tavasz indítványa ugyanazt czélozza. (Helyeslés.)

Tavaszi azt tartja, hogy ellenindítványt tenni egészen parlamentáris szokás. (Zaj.)

Barabás Péter a törvény rendeletét kívánja betölteni. Ez úgy alig lehet vitatás tárgya, a közgyűlésnek kötelessége kimondani, hogy a fennírt iskolák eddig fennállott felekezeti jellege megszüntetettvén, azok közösen leandnek. (Helyeslés.)

Cserepes Ferencz kifejti, miszerint Tavasz indítványát, minthogy nem akar egyebet, mint az ügy elhalasztását, — mellőzni kell.

Bonts Döme Tavasz indítványa mellett és Kutny Alajos az ellen szólal fel.

Nagy zaj. Végre is Tavasz indítványa szavazás alá vétetvén, névszerinti szavazással ötvenkét szavazattal tizenhét ellenében elvetetett.

Ezután a gyűlés — állítólag — az idő előhaladása miatt feloszlattatván, Bettelheim V. indítványának ügye holnap fog véglegesen eldöntetni.

Aradmegye évnegyedes közgyűlése.

Arad, jan. 20.

Nagy Sándor első alispán a gyűlést d. e. 10 óra körül megnyitván, üdvözlí az ez évi első közgyűlésen megjelenteket.

Felolvastatik ezután az igen kimerítő és részletes alispáni jelentés a megyei közöseknek mult évben vitt működéseiről: ami után elnökölő alispán a népszámlálási munkálatokra vonatkozólag szóval megjegyzi, miszerint azok az egész megyében a legnagyobb buzgalommal folytattatnak, mindeddig azonban el nem készíthetének.

Rajner Pál belügyminiszter körlevele, melylyel kineveztetését és a miniszteri tárcza átvételét tudatja, felolvastatván, a miniszterhez a megye részéről üdvözlő felirat terjesztése határozatlik.

Elő kerül azután a Bibits-féle üressében levő ösztöndíj állomások betöltésére vonatkozó miniszteri intézmény, s egyszersmind azon küldöttség jelentése is, mely a pályázatok vezetés és megbírálásával van megbízva.

Üressében van 5 hely, de ezek közül egy a végrendelet értelmében, Paczola Mihálynak, mint az alapítóhoz Paczola-ágon rokonnak lévén adandó, 4 helyre szavazás fog történni. A szavazás vezetésére Deseő Ádám elnöklele alatt egy bizottság nevezetik ki. A szavazás d. u. 3 és 5 óra közt fog végbemenni.

A küldöttségi jelentés és a pályázatok beterjesztett kimutatásoknak egyes helyei felolvasatnak, amelyeknek alkalmat. Szöke Károly indítványa, mely szerint elment a kimutatásnak a szegénységről szóló rovatában, a szülők vagyoni állapota, különösen hány gyermekük van stb. részletesebben kitűntessék, — határozatlik a mulasztást.

Elfogadtatott a küldöttség véleményezése alapján az is, miszerint ezután az elintéztet folyamondványok az illetőknek visszaadni nem fognak, hogy így mindig eviden-

tiában lehessen tartani, mi jogozimen nyerte egyik is másik is el az ösztöndíjat.

Felolvastatik a belügyminiszteri leirat a megye felterjesztett költségvetésére vonatkozólag. Ezen leirat által engedélyezett pertárnoki, 4 szülésznoi és egy állatorvosi állomások a jövő közgyűlésen fognak betöltetni.

Ezután még több miniszteri leirat és a törvényhatóságok átiratai, melyekben egy vagy más ügyben teendő felterjesztéseiket ajánlják pártolás végett, — kerültek elé. Tudomásul vétettek. Az Eszterházy képtár megvédése iránt azonban, az országgyűléshez külön felterjesztés intézése határozottatott el.

A gyűlés igen erősen volt látogatva és 1 órákor d. u. ért véget. Holnap folytatattik, midőn a Bibits-féle ösztöndíj üresedésben levő 4 helyére történt választás eredménye is ki fog hirdettetni.

Egy orosz terv.

Ugyszólván elsőik voltunk, kik Fedajew orosz altábornagy hírhedt lett röpiratáról lapunkban megemlékeztünk. Szerző állása s az orosz udvarhoz való viszonya, eléggé fontossá teszi művét arra nézve, hogy azzal ismételve foglalkozunk.

Mint említők, Fedajew tábornok a keleti kérdés megoldásában legelső feltételnek tekintti Magyarország és Ausztria megsemmisítését. Ellenség vagyunk-e, vagy csakis versenytárs, — az neki mindegy; hogy Oroszország szabad kezet nyerjen a keleten, erre nézve első feltétel, hogy Magyarország ne létezzék többé, s ne létezzék Ausztria sem, a melyhez hozzá tapadtunk.

Fedajew részletezi azt is, miként vihető keresztül ez a munka. Legalkalmasabb eszközül kínálkozik előtte a jelenleg közös osztrák-magyar hadsereg szervezése. Az általános hadkötelezettség szerint ugyanis Csehország szinte az összes hadsereghez 120,000 főnyi contigenssel járul; Galiczia oroszai, t. i. a ruthenek 60,000, a tótok 30,000 a szlovének 30,000 embert adnak. A határőrvidék szerbjei, egy derék csapat, „vörös köpenyes” képeznek. A dalmaták a tengerészetet képezik, az oláhok 80 ezernyi contigenssel járulnak az összes hadsereghöz. A magyarok, németek, lengyelek együtt — az ő számítása szerint ebben a hadseregben tehát alig képeznek egy 280,000-ból álló sereget.

Ez igen egyszerű számítás kétségkívül; veszélyes is lehet, miután azon tényezőkre van alapítva, melyek az osztrák-magyar monarchia hadsereget, tehát véderéjét képezik. Csak hogy elméletileg könnyebb felállítani, mint gyakorlatilag keresztülvinni.

Vannak azonban még más elemek is, melyekre Fedajew szerint Oroszország számíthat. Törökországban még fele él a szerb népnek, melynek minden tagja született katona, és mely idegen segély nélkül ki bírta vívni szabadságát. Az adriai tenger mellett van Montenegró, alább vannak a bátor görögök, kik lihegnek a boszutól és készek minden perczen ismét megkezdeni a háborút elnyomók ellen; ott vannak a bolgárok és végül az oláhok, kik Magyarországon „elnyomott” testvéreikkel akarnak egyesülni.

Rokon „szövetségesek” is, Magyarország és Törökországban — írja Fedajew — másfél millió katonát állítanak ki, hogy megerősítsék az előttük gyűlölt igát; 700 ezer embert és általános népfelkelést fognak fölajánlani, hogy lerázzák ezt az igát. Már az elhatározó pillanat előtt sokan csapataink soraiban fognak megjelenni, és föl fognak kelni mind egy szálal, ha szóval és tettel bebizonyítjuk előttük, hogy ütött szabadulási órája.

De Fedajew már előre nem bizik abban, hogy a háború folyama alatt sokat használjanak kiáltványok és manifestumok. „Kell, hogy még a háború előtt megnyerjük fajrokonainkat” — mondja. Jelszavunk „testvéries tevékenység támogatás, társadalmi, szellemi és erkölcsi együttélés, összeolvadás Ausztria, Magyarország és Törökország száljaival.”

Elméletileg Fedajew terve elég ésszerű határok között mozog. Legfeljebb a gyakorlati kivétel lehetetlenségét hozhatnók fel ezen elméleti okoskodások fölött, és hogy azok az államok, melyek ily módon létezésüket veszélyeztetve látnák, bizonyára gondolkodnának idejekorán oly eszközökről, melyek által elháríthatnák a veszélyt.

A gyakorlati kivétel nehézségei magát a nagy cselekedet tápláló orosz tábornokot is megdöbentették. A merész alkotást tehát meg kellett szakítani. „A szlávoktól még el vagyunk választva, nyugaton a választás orosz Galiczia és lengyel Galiczia; keletről az a terület, melyről 1856-ban a románok javára lemondunk” — írja Fedajew.

E vallomás több komoly reflexiót hoz előtérbe. A románok — mert ezek közt csakugyan van oly párt, mely Oroszország segélyére számol, és hogy Oroszország fellépése alkalmával kikészíthetné a zavaros helyzetet (az aldunai fejedelemségek legközelebbi története tanúságok teszik ily párt létezéséről) — a románok láthatják, hogy mi vár rájuk, ha Oroszország valaha csakugyan ural lesz a keletnek; a románok merész aspirációkat táplálnak Oroszország támogatása folytán, Oroszország pedig már előre készül megemészteni azt a területet, melyet 1856-ban kénytelen volt átadni a románoknak.

De a fentebbi vallomás azon különbség-nél fogva is érdekes, melyet Fedajew „orosz Galiczia” és „lengyel Galiczia” közt tesz. Hogy az első Lengyelország elnyomott, oroszított részét, az utóbbi pedig a Habsburgok uralma

alatti Galiciát jelenti, — talán mondanunk is fölösleges.

Fedajew, dacára annak, hogy orosz tábornok, tehát Murawieff kollégája, — maga is megdöbönt, midőn fölveté a kérdést, hogy vajjon azok a szlávok, kik most elszórtan és „elnyomottan” élnek más államokban, fognak-e majd kedvet érezni, azon Oroszországhoz csatlakozni, mely eltörülte Lengyelországot a föld színéről, és mely elnémitotta volna az utolsó lengyelt is, ha Galiciának egy része véletlenül nem tartozik más államhoz?

Mert valóban azok nem mondanak valami esztelenéget, kik a szláv mozgalmakkal szemben, melyek Oroszország propagandája alatt és tetteleg támogatása, vagy ennek reménye mellett megindulnak, — az Oroszország uralma alatti Lengyelországra mutatnak. Az orosz kancsuka és a Szibériába való deportáció aligha egy jelentőségű akár a „cseh korona jogával” s a csehek declarációjával, akár a lengyelek resolúciójával, akár az aldunai népek szabadsági törekvéseivel.

Fedajewet ily körülményekkel szemben az Oroszország hivatásáról való merész álmódosítás azon nyilatkozatra készíti, — amely hallatlan egy orosz tábornok szájában — hogy a nyugati szlávokkal Oroszországot csak akkor egyezkedhetik sikeresen, ha a rabszolgaság orosz Galiciában véget ért.

Igy Fedajew. Közöltük iratát, melyet nagy figyelemben részesített az orosz sajtó, dacára annak, hogy szépet Oroszország terveiről alig mond. De különös fontosságot nyer nyilatkozata azon körülménynél fogva, mert a pétervári irányadó körök nézeteit képviseli, s azon pártát, mely hatalmasan és tevékenyen agitál, tesz és cselekszik, nyíltan és titokban nyílt és titkos céljai érdekében.

Távirati jelentések.

Páris, jan. 19. Raspail tegnap este még nem halt meg. A tegnapi nap és est igen nyugalmasan mult el.

Madrid, jan. 18. Azon indítvány tárgyalása, hogy az összes Bourbonok kizárandók a spanyol trónból, elnapoltatott.

Bécs, jan. 19. A bir. tanács alsóházának mai ülésében a kereskedelmi miniszter egy pótegyezményt terjesztett elő az osztrák-angol kereskedelmi szerződéshez, — és egy osztrák-szász szerződést, a két ország közti vasúti összeköttetésre vonatkozólag. Megkezdett ma a felirati vita is.

Flórencz, jan. 19. Az „Italia” szerint Sella miniszter a pénzügyi kimutatásban a pénzügyi helyzetnek 90 millióval való javulását helyezhetend kiállításba.

Páris, jan. 19. A törvényhozást tegnap i. ülésében Ollivier és Gambetta közt élénk vita fejlődött ki. Ez utóbbi azt veté szemére Olliviernek, hogy véleményét szerencse-hajhászra használta fel. Gambetta ezért rendutasított.

Legujabb.

Bécs, jan. 19. A bank részvényeseinek nagygyűlése 1869-re részvényenkint 48 frt 53 kr. osztalékot hagyott jóvá, és az első félév fizetéseinek bezárása után még 72 1/2 frt fog szétosztatni. Neumann azon indítványa, hogy az 1869-ik évre hátralékban levő kamatok megfizetése iránt az államkormányzat ellen minden halogatás nélkül, és szükség esetében márczius végeig törvényesen kell lépéseket tenni, — névszerinti szavazás által 94 szóval 52 ellen elvetetett, és az igazgatóságnak azon indítványa fogadtatott el, mely szerint a bank igazgatósága a bankbizottmány-nal közösen megbizatik az iránt, hogy szabja meg a bírósági lépések megtételének időpontját.

Stockholm, jan. 19. Az országgyűlés ma nyitott meg. A trónbeszéd azt javasolja, hogy a vasúti hálózat kiterjesztése 4 millió tallér adófel-emelés által szerzettessék be.

Reichenberg, jan. 19. A nyugalom már helyreállítottatott, a katonaság nagy részben visszaparancsoltatott a laktanyákba. Scheu munkásvezető a gyülekezési jogra vonatkozó törvény át-hágása miatt négy heti fogságra ítéltetett, azonban szabad lábra helyeztet-vén, már elutazott Bécsbe.

Reichenberg, jan. 19. Scheu, munkásvezető, elfogatása miatt a munkások részéről ismételt csoportosulások voltak, katonaságnak kelle kivonulni. Egy fegyvernek véletlen elsülése folytán egy munkás megöletett.

Páris, jan. 19. A „Marseillaise” megerősíti, hogy a Rochefort ügyébeni tárgyalás szombaton leend. — Traupmann ma reggel 7 órákor kivégeztetett. Utolsó pillanatairól ezeket beszél-lik: Éjjel felkelt s levelet irt családjá-hoz. Azon tudósítás, mely vele fél 7 óra-kor közöltetett: hogy már nem várhat semmit, azt monda, hogy készen van. Midőn haját végták és a hóhér ollóját érzé fején, továbbá akkor, midőn a hó-

hért megpillantá, — elváltozott alakza-tában. Midőn a börtönt elhagyá, többé nem szólt semmit.

Bécs, jan. 19. A képviselőház mai ülésében megkezdődtek az általános viták a felirat felett. 30 szónoknál több jelenté magát részint ellene, részint mel-lette; ma ötven beszéltek, — nagyobb-részt a két miniszteri memorándum alap-jából indulva ki.

Berlin, jan. 11. A „Prov. Corv.” jelenti: Károly Lajos főhercegnek kö-zel álló itteni látogatása annak jeléül te-kinthető, hogy a magyar király ugyan oly értéket helyez a két országközti köl-csönös baráti viszonyok megszilárdulá-sára, mint a porosz király.

Bécs, jan. 19. Carlos Auersberg her-czeg kormányba lépése, mint miniszter-elnök, bizonyosnak tekintetik. Tinti vonakodik belépni.

Ujdonságok.

p. A városi közgyűlésen tegnap folytatott Rettelheim V. indítványának tárgya-lása. A vitaközösök élénken folytak; az ülé-snek fél hétkor lett vége: ma a tárgyalás ismét folytatattatni fog.

p. Arad város lakossága, amennyire a még egészen ugyan be nem fejezett népszám-lálási munkálatok után máris lehet követke-ztetni, 32—33,000 lelket teend.

* Népszámlálás. Mig másutt pénzál-doizat, illetőleg díjazás mellett is a népszámlálás mun-kája alig haladhat előre: azalatt Ó- és Uj-Pau-lison díjtalanul; az 1869. évi III. t. cz. szigorú érdeménnyében — pontos szigorúsággal a tör-vényszabta határidőig végkép teljesítve lön. Az ügybuzgóság és a hazaszeretet ösztönétől ve-zetett ügynőkök t. cz. Détsy János, Konopán Zsámfr és Détsy Ferencz megérdemlik, hogy neveik ismertem mások előtt is tiszteltessék e tekintetből. — M. Radna is teljesen bevégzé a nehéz munkálatot; de ott már t. cz. Ternajgó József ügynök urat kivéve — nem találunk ily lelkeséget és ernyedetlen buzgalmat az önzetlen hazafiság tulajdonából. 1870. jan. 18. Nagy Zoltán, aradmegyei népszámlálási bizottsági tag és emilitet helyekeni felügyelő.

* A n. becskeréki róm. kath. község f. hó 9-én tartott közgyűlésében a községi is-kolák mellett nyilatkozott.

* P. Sz. Mihály községéből írják, hogy ott a népszámlálás keresztülvitele a paraszt nép között roppant izgatottságot idézett elő, s különösen a fiatalság zugulódik. Midőn a fo-nóban egymásnak szemére vetették, hogy me-lyik leány milyen idős, a fiatalság pártra o-szolva, f. hó 12-én este annyira összevere-kedett, hogy egy csakhamar halva maradt; a házások közt még nagyobb zavar van, ki-nek neje idősebbnek találattott, elváláson töri fejét. Végül még az a mulatságos eset adta elő magát, hogy miután az összeírás a régi conscriptiók szerint ment véghez, a születési év felolvasása alkalmával egy férj 1840 ben és a neje 1845-ben születettnek találattak. A férj könnyen elhitte, hogy neje nálánál öt évvel idősb és a legnagyobb haraggal hazamenve, nejét jól megpáholta stb. stb.

* A Resitz zsebelyi vasút építése, mely a miniszterium engedélyezése folytán Sipeten és Lieblingen át fog vezetni, közel kiállítás-ba van helyezve. — A társulat, mely e célra ala-kult, kamatbiztosítás nélkül akarja ugyanis e vonalt kiépíteni, ha az érdekelt földbirtokosok területeiket az említett célra ingyen átene-gdik s a mellett munkaerővel is járulnak létesí-téséhez. Ez esetben a társulat a pályát 1871. átadni ígérkezik a forgalomnak.

* Pozsonyban egy honvéd felruházási albizottság állítottak fel, melynek feladata Ha-rapat és társa ottani felruházási telepe által készített öltönyök és felszerelési eszközök mielőbbi s minél pontosabb kiszolgáltatása fö-lött örködni, miután a szállítás ekkoráig na-gyon is szabályellenesen történt. Ez albizott-ság parancsnokává az erélyességéről ismert B é r e s Vilmos, honvédkapitány nevezte-tett ki.

* Még csak vasárnap történt, s így köny-nyen elhihető, — írja a debreczeni lap — hogy bizonyos fiatal ember szerette az őt viszont szerető asszonyt, kinek férje is él; a legény bérkocsival megy a nő után férje távollétében s vízi sajtó lakására, a férj gyanyitá „kedves” feleségének hovátünését, de nem sokat gondolt vele, hanem azért utána ment, azonban a be-zárkózott szerelmes pár nem nyitá fel előtte az ajtót; a kapitányi hivatal segélyéhez kellett tehát folyamodni, hogy megláthassa szerető ne-jét; Le is ment a házhoz egy biztos, ki mellett a szomszédból még a férj két tanut hívott, a szerelmesek makacsul ellene szegültek az ajtó felnyitásának, betörték tehát az ablakot, s ott jutottak be hozzájuk. A látványon legkevésbbé sem illetődött meg a férj, hanem egész hidegen mondá: Eljettek boldogul! A szerelmes pár szót fogadott és élnek is együtt — de hogy bol-dogul-e? — azt már nem tudhatja kifürkészni az ujdondász.

* Alfréd edinburghi herczeg a „Ga-latheával” melynek ő a parancsnoka, Singa-poréba érkezett. Nagyon fényesen és ünne-pélyesen fogadták s tisztelgetőre az uralkodó mindenféle, s a szó szoros értelmében vad mulatságokat rendezett. Volt ugyanis csirkusi játék a régi rómaiak mintájára, azzal a külön-b-séggel, hogy a szereplők kizárólag csak vad-állatok voltak. — Legelőször egy bika viasko-

dott egy tigrissel. A győztes a bika lett. A tigris lassankint kimerült s a borszesztől neki tüzesedett bika szarvaival meggyilkolta. Ez-után 12 vad bak harca következett. Ezek mind halálra szurkálták egymást. És végre egy vad kutya (pária) küzdött egy vad macs-kával nagy bravúrral. A kutya leharapta a vad macska egyik lábát s oldalát tépte össze. A macskák kikaparta a kutya szeméit s aztán úgy viaskodtak sántán és vakon.

* Kedélyes emberek. Nem régen Him-pert, hogy amint a győr-bécsi vasútvonalon Him-perg helységét elhagyva, füstölögve tova robo-gott, az ut mellett őgyelgő parasztok külön-féle jeladások által megállásra késztették; a mozdonyvezető az integetésből holmi véletlen esetre gondolván, kérdé a parasztoktól: mi hát a bajuk? — mire azok tüzet kértek pipájukba. A mozdonyvezető rögtön visszasürgönyöz Him-pergbe, s mire a kedélyes pipázók oda érkez-tek, már a rendőri közegek által fogadtatva, azonnal a hűvörsre szállásoltatták azért, hogy a vonatot megállították.

* Két budai őrcsapatnak közelebb az ot-tani hegyeken kellett czirkálnok, s éjjeltájban találkoztak a Laszlovszki előtt. A lefelé jövő őrcsapat egyik tagja 150 lépésről oda kiált az alant levő őrhöz: „Süsd rám a puskád, ugy sem találsz!” — A felszólított komoly kibívás-nak vette a tréfát, s jól megcéllozva elsőlté fegyverét. A fennlevő poroszló megebesült, s a mellette álló másik őrnek csak a kabátja volt összelöve.

Színház. Pénteken, jan. 21. 5-ik bérlöt 8-ik számban adatik: „A lowoodi árva” Dráma 2 szak, és 5 felv., irta: Birehpfeiffer Sarolta.

Patlevitz János, 184 1/2. szabad-ság harc magyar-lengyel legio had-nagya elhunván, a bajtársak temetésénél végtisztelést megadandók, a pénteken jan. 21-én d. u. 2 órákor szarka utczába, a gyűhe-lyen megjelenni kéretnek.

Vass István, alelnök — 174 1/2. honvédszázados.

A buttyini vegyes ajku ol-vasó egyeslet 1870. évi február 6-án d. u. 2 órákor rendkívüli közgyűlést fog tartani, mikorra a t. rendes tag urak azon hozzáadás-sal hivatnak meg, hogy a jelen leendő tagok — a nem kellő számban isen, — határozat hozat-latra képesítve leendnek. — Tárgyai: a módo-sított alapszabályok elfogadása, s a tisztviselők számadásainak megvizsgálására kiküldött bi-zottságok jelentése.

Buttyin, december 29. 1869. Brunner K. elnök.

Közzgazdászat.

* A magyarországi és az euró-pai bortermelés összehasonlítása. Dr. Hamm Vilmos „Európa borászati térképe” szerint a legujabb kimutatások alapján, a kö-vetkező arányokat mutatja: az évenkénti ter-més Franciaországban 50,000,000, Ausztria-s Magyarországban 42,000,000, Spanyolorszá-gban 25,000,000, Olaszországban 16,000,000, Portugalia 9,000,000, Törökország s a Dunaféjedelemségek 6,000,000 Görögország, s az Archipelagus 4,000,000, Délnémetország 2,500,000, Sweitz 1,000,000, európai Orosz-ország, 650,000, Észak Németország, 550,000 Atlanti szigetek 300,000 hectoliter. (1 hec. ol. 2 ausztriai akó és 1 1/2 itcze.)

E szerint tehát a magyar-osztrák monar-chia az összes európai bortermelésnek majd-nem 1/3-adát szolgáltatja, s ha dr. Hamm ada-tai helyesek, — melyeket pedig hivatalos ki-mutatások után állított össze, akkor a magyar-osztrák birodalom évi átlagos bortermelése valóban 42,000,000 hectoliter-re, vagyis 84 millió osztrák akóra rug; és ha ebből a rop-pant bortermelésből annak körülbelül 1/6 része a magyar szent korona területére esik, akkor rárug a szélesen vett Magyarország évi bor-productója 56 millió osztrák akóra, mely dr. Hamm fentebbi calculusának példájára akón-ként szintén csak 3 fira becsülteve, 168,000,000 ftnyi értéket képvisel; s ha továbbá Magyar-ország összes bortermelésének kétharmadát, vagyis 37 1/3 millió akót szintén mint a belfo-gyaszlat szükséglete tárgyát vesszük fel, meg-marad még a külkereskedés számára 18 2/3 millió akó, mely okszerűleg kezelve, mint az exportra alkalmas jó és tartós bor évenként legalább is 180—200 millióval szaporíthatná meg a nemzet jövedelmét, a mi annyival való-színűbb, mivel Franciaországnak összes bor-termelése, mely szintén nem sokkal hágta tul az egész európai termés 1/3-adát, már jelenleg is 75—100,000,000 frankra becsültetik éven-ként.

* Bajorországban a dohány ter-melés nagy előhaladást tett. 1869-ben 243 köz-ségben természetettek dohányt, 1868-ban 208 községben. Az ültetvényesek száma a mult év-ben 14,051; 1868-ban 12,068-ra ment.

* Világkiállítás Bécsben. Laj-thántul régen foglalkoznak már egy Bécsben rendezendő világkiállítás eszméjével; a fel-felmerülő híreket több ízben megcáfolták, most azonban ismét olvassuk, hogy már az osztrák miniszterium keblében is tárgyalják ez ügyet s a keresk. miniszter törvényjavaslatot szán-dékoznék a reichsrath elé terjesztetni, s a kiál-litást 1871-re tervezné. Mult nyáron volt szó egy magyar országos iparműkiállításról; eszmerokonszágnál fogva önként felmerül a

kérdés, vajjon ezen, akkor melegen felkarolt ügy élén állók, miért hallgattak el oly mélyesen, a közlebbi tervek hol késnek az éji homályban?

* A bányajövedék 1869. év első negyedében a következő eredményt szolgáltat: Ausztriában: Bányajegyek eladásából befolyt 5,636,543 frt; kártyabélyegből 62,065 frt; naptár-bélyegből 8,166 frt; újság-bélyegből 339,135 frt; hirdetésekért 17,271; igérvényekből 28,758 frt; váltóblankettéből 81,137 frt, összesen 6,173,075 frt. 1868. év első negyedében a jövedelem a bányajövedék után 5 millió 940,615 frtra ment; e szerint a növekedés az 1869. évben 232,460 frt.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1870. jan. 20-án.

5% Metalliques . 60.20	Hitelintézet... 255.30
Nemzeti kölcsön. 70.30	Váltó Londonra 123.35
1860. évi kölcsön 98.—	Értékpapírok 129.75
Bankrészesvény.. 721	Arany..... 580 ¹ / ₁₀

A szerkesztésért felelős Bettelheim Vilmos.

Az aradi termény-esernők jegyzéke.

1870. Január 20-rol.

Gabona árak	Minőségi suly font	Vámmázsa szerint
buza tiszai	szilárd	83 — —
—	—	84 — —
—	—	85 4.20 4.30
—	—	86 4.45 4.50
buza bánati	—	87 4.65 4.70
—	—	88 4.80 4.90
—	—	85 — —
—	—	86 — —
buza kétszeres	—	80 2.85 2.90
rozs	—	70 2.45 2.50
árpa malátának	—	— — —
— takarmány	—	— — —
kukoritzsa ó	—	mérője 2.30 2.35
— „ uj	—	2.10 2.15
paszuly	bágyadt	— 3.50 3.60
kása	—	— — —
bab	—	— — —
repcze	—	— — —

Az Aradi Lloydársulatnál bejegyzett értékpapír árak.

Január 20-rol.

Kibocsátási érték	Teljesített befizetés	Utolsó jövedelem.	Érték papírok	Pénzürték frt	kr.	Áruérték frt	kr.
50 frt	50 ft	63	Aradi takarékpénztár	1000	—	1050	—
100 „	40 ft	—	Uj-aradi takarékpénztár	46	—	47	—
200 „	140 ft	—	Aradi kereskedelmi és iparbank a 5 százalékos	190	—	195	—
500 „	500 ft	60	Első aradi gőzmalom és fűrészgép részvény társaság.	500	—	505	—
250 „	250 ft	—	Második kibocsátás	—	—	—	—
200 „	140 ft	—	Aradi Széchenyi malom.	—	—	—	—
200 „	200 ft	—	Aradi Panonia keményítőgyár.	—	—	—	—
200 „	70 ft	—	Első aradi gőzkeményítő gyár.	—	—	—	—
100 „	70 ft	—	Közuti vaspálya és téglagyár.	160	—	165	—
200 „	200 ft	—	Aradi légszuszítási társulat	—	—	—	—

Az időjárás éjjel esős, nappal derült.

Gabnaüzletben a hangulat csendes

Értékpapírokban nem esett üzletkötés

domásul.

H I R D E T É S E K.

Sokoldalú kíváncsi

Luxembourg gróf feje

elhatározta, itteni tartózkodási idejét visszavonhatlanul

vasárnap estéig, azaz január 23-ig

meghosszabítani, miután a t. cz. közönség a kedvezőtlen idő miatt gátolva van, ezen a lakosság minden rétegeiben igen jó hatást előidézett mutatványt meglátogathatni.

Luxembourg gróf feje holnap megifjodva jelenik meg.

Látható a „Nádor” fogadóban.

Hirdetmény.

Alólirott mely tisztelettel tudatom a t. cz. közönséggel, hogy nálam olosz áron igen izletes ebéd kapható, valamint laksomom, egy kihordásra is; lakásom Arena-udvarban, a péknél.
Arad, január 18. 1870.

mely tisztelettel
Balogh Katalin.

Fa-hajózási árlejtés hirdetménye.

A lippai m. k. erdőhivatali kerületben a Maros balpartján levő kincstári farakhelyekről 1870. évben a következő öt famennyiségnek fognak az aradi kincstári marosparti rakhelyekre leendő elszállítás és elhelyezés végett, a legcélszerűbb hajózási díjt igénylő vállalkozóknak, írásbeli ajánlat utján átengedtetni, és pedig:

a hosszuszóli rakhelyről	2000 öl.
„ kelmáki „	1800 „
„ lallasinézi „	800 „
„ bulcsi „	1100 „
„ osztrovi „	900 „
„ velyemarei „	900 „
„ kapriorai „	900 „
„ pozsgói „	1000 „
„ szelcsói „	600 „

Összesen: 10.000 öl.

A közlebbi árlejtési illetőleg hajózási feltételek a lippai m. k. erdőhivatalnál, mindenki által megtekinthetők. Az ide vonatkozó írásbeli ajánlatok az elszállítandó egész famennyiségre, avagy kisebb részletekre és egyes rakhelyekre is szólhatnak; de legkésőbb folyó év február 1-én déli 12 óráig a lippai kir. jószágigazgatósághoz benyújtandó, s egyeztetés után egyenes nyilatkozattal tartalmazni kell, miszerint ajánlattevő az illető árlejtési- és szerződési feltételeknek, magát feltétlenül aláveti, hogy ajánlata visszavonhatlanul kötelező reá nézve, s hogy ezen nyilatkozat ugyan azon joghatályal bír, mintha ajánlattevő az említett feltételeket aláírta volna.

Bánatpénz gyanánt az írásbeli ajánlathoz, minden elszállítani vállalt öl után 50 kr. csatolandó.
Lippán, 1870. év január 18-án.

61-1-3 A m. k. jószág igazgatóság.

Hirdetés.

A gyulai uradalom részéről mintegy negyven négy darab jó karban lévő és jó fajú, részint kocsi lovak, részint tenyészkanczák és csikók, nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el fognak árusztatni.

Az árverés f. évi január hó 23-án, vagy is gyulai vásár vasárnapján d. e. 9 órakor, Gyulán a várkastély udvarán veendő kezdődik.

Mire a venni szándékozók a mondott időben és helyen ezennel meghívtnak

Farkas Zsigmond,
urad. számtartó.

48-7*

3746/1869 sz.

56-2-3

Arverési hirdetmény.

Leopold Fülöp részéről Braitz György elleni végrehajtási ügyében 7436. szám alatti kelt árverési végzésnél fogva a paullisi 368. számú tjkben Baitz György és neje Perszida nevén felvett 110 frtra becsült, és a 344. számú ház és beltelekbeli álló ingatlanosság a kiküldési összegül elfogadott becsár 6 százalékos kamattal Aradmegye 28-ik napján becsárón felül és 1870. évi martius hó 30-ik napján becsárón alól is mindenkor d. e. 10 órakor következő feltételek mellett el fog adatni.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanosságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkvi átirás által nyeri meg.
A birtokátruházási illetéket egyedül vevő viseli.
Evel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhívtnak, hogy a ptvk. rds. 433. §-hoz képest itt helyben megbízott jelentsék be, egyuttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnek, felszólíttatnak, miként a ptk. rds. 466. §-a értelmében igénykereseteiket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.
Kelt az Arad megyei törvényszéknél 1869. október 30-án tartott üléséből.
Aradm. tkvi hatósága.

Legujabb szerencse-ajánlat.

Az eredeti állam-jutalék-sorsjegyek eladása mindenütt meg van engedve.

„Isten áldása Cohnnál!”

nagyszerű, ismét újabb nyeremények telmes megkövetelt 8 milliót megközelít

nagy töke-kisorsolás.

A kisorsolást az állam-kormány biztosítja és teljesíti.
A húzás kezdete f. hó 28-án
Csupán 4 rt. oszt. ért vagy 2 rt. oszt. ért, vagy 1 fr. árá egy az államtól biztosított, valódi eredeti sorsjegyek (nem az ellított igérvények) saját árkelettem szerint, melyeket az árkelettem bementett beküldése után a legkövetkező vidékre is megküldök.

Csupán nyeremények huzataknak: — Főnyeremények: 250.000, 200.000, 190.000, 187.500, 175.000, 170.000, 165.000, 162.500, 160.000, 155.000, 150.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000
3 a 25.000, 4 a 20.000, 4 a 15.000, 6 a 10.000, 9 a 10.000, 4 a 8.000, 3 a 7.500, 5 a 6.000, 25 a 5.000, 4000, 23 a 3.750, 29 a 3.000, 130 a 2.500, 131 a 2.000, 6 a 1500, 12 a 1200, 360 a 1000, 530 a 500, 400 a 250, 270 a 200, 50.000 a 150, 117, 110, 100, 50, 30 forint.

2 tallérnál kevesebbet egy sorsjegyet nem nyer.

Nyeremények és hivatalos huzásjegyeket pontosan és titoktartással küldök.

Az én, kiváló szerencsének örvényeseimnek Magyarországon, a legnagyobb főnyereményeket, egyuttal 300.000, 225.000, 150.000, 330.000, többször 100.000 és legközelebb december 29-én a legnagyobb főnyereményt Aradon ismét én fizettem ki.

Cohn Láz. Sám.

Hamburgban
Bank- és váltóüzér.

49-3-5

58-2-3

Arverési hirdetmény.

Lebanovics Károly részéről Millich János alperes elleni végrehajtási ügyben 3995/1869 sz. a kelt árverési végzésnél fogva az új sz. Anna községi 263. sz. tjkben Millich János nevén felvett 330 frta becsült beltelek házából álló ingatlanosság a kiküldési összegül elfogadott becsár 10 százalékos kamattal Aradmegye 28-ik napján becsárón felül és 1870. évi martius hó 30-ik napján becsárón alól is mindenkor d. e. 10 órakor következő feltételek mellett el fog adatni.

A legtöbbet igérő vevő köteles a vételár első harmadát a bánatpénz beutazásával lefizetve árverelő bírónak lefizetni, a második egy harmadát pedig a leütés után két hónap, és a harmadik egy harmadát négy hónap alatt és pedig 6 százalékos kamattal Aradmegye törvényszékénél lefizetni.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanosságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkvi átirás által nyeri meg.
A birtokátruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhívtnak, hogy a ptvk. rds. 433. §-hoz képest itt helyben megbízott jelentsék be, egyuttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnek, felszólíttatnak, miként a ptk. rds. 466. §-a értelmében igénykereseteiket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.
Kelt Arad megyei törvényszéknél 1869. október 30-án tartott üléséből.
Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

143. 144. 145/1870.

55-3-3

Arverési hirdetmény.

Az aradi kir. e. b. váltótörvénynek f. évi 143. 144. és 145. számú árverést rendelő végzése folytán, közhírré tétetik, miszerint Mandl A. aradi lakosnak 1000 frt — Klein Sámuel pesti kereskedőnek 879 frt 3 kr. és Birsting Jakab aradi lakosnak 300 forint három rendbeli összesen 2179 frt 3 kr. megítélt váltó töké és t. j. járulékaik kielégítése végett. — Mayer Hermann aradi férfi ruha kereskedőtől bíróság lefoglalt, kész ruhák, szövetek és bolt butorok, alperesnek, a „Nádor”-hoz címzett vendégfogadóbani boltjában, — házi ingóságai pedig az arany ABC. számú házban, f. évi február hó 3-ik és szükség esetében következő napjaiban reggeli 8 órakor, azonnali készpénz lefizetése mellett bírósági árverés útján a legtöbbet igérőknek el fog adatni.

Mely árverésre a venni szándékozók ezennel meghívtnak.

Kelt Aradon január 17. 1870.

Pályai Andor,
végr. bír.

53-3-3

Arverési hirdetmény.

Az aradi e. b. kir. váltótörvénynek f. évi január hó 13-án 147. és 148. számok alatt kelt végzése következtében közhírré tétetik, miszerint Kohn Károly aradi kereskedő, továbbá Solnafeld és Schwarz aradi kereskedők czég javára 227 ft. 87 kr. s illetőleg 642 frt 39 kr. s járulékaik erejéig Mayer Hermann helybeli férfi ruhakereskedőtől lefoglalt különféle ingóságok, nevezetesen: készruhák, szövetek és bolti butorok, végrehajtást szenvedettnek a „Nádor”-hoz címzett vendégfogadóbani boltjában s folytatól az arany ABC. számú házban 1870. évi február hó 3-ik napján d. e. 9 órakor a legtöbbet igérőknek nyilvános árverés útján elfogadatni.

Aradon, január hó 15-én 1870.

Szerény Pétó,
végrehajtó bír.

26. p./1870.

62-1-3

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint néh. Vas Katalina után maradt s a világosi 32. számú tjkben Markalt Antal nagykorú örökös nevére felvett 400 frta becsült ház beltelek és kenderföld 1024/1869 sz. a. árvasszéki végzés folytán 1870. évi február hó 16-ik napján d. e. 9 órakor M. világosi község házánál árverésen el fog adatni.

Aradmegye tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Arverési feltételek:

1-ör. Árverelmi szándékozók kötelesek a becsár után 10% bánat pénzt letenni.

2-ör. Vevő köteles a vétel ár felét azonnal, másik felét 6 százalékos kamattal 6 hét alatt M. Világosi községánál lefizetni.

3-ör. Vevő fizeti az átirási illetéket és árverési költségeket.

4-ör. Vevő a birtokba azonnal lép, a tulajdon jogot csak a feltételek teljesítése után telexk. átirás által nyeri meg.

Kelt Galsán, január 4. 1870.

Rusu Gusztáv,
m. esküdt.

54-3-3

Arverési hirdetmény.

Muresán Mihály részéről Hermann Nándor elleni végrehajtási ügyében 7995/1869 sz. a. kelt árverési végzésnél fogva az Edelspacher Simándi 3. sz. tjkben Hermann Nándor nevén felvett 4683 ft. 50 kr-ra becsült a 152. sz. ház, beltelek és 1 db. kenderföld, továbbá a 153. számú ház, beltelek ezen lévő többi épületek és 1/2 földbeli álló ingatlanosság a kiküldési összegül elfogadott becsár 20 % -nak letétele mellett Ed. Simándon a község házánál 1870. évi február hó 28-ik napján becsárón vagy azon felül és 1870. évi martius hó 28-ik napján becsárón alól is mindenkor d. e. 10 órakor következő feltételek mellett el fog adatni.

A legtöbbet igérő vevő köteles a vételár első harmadát a bánatpénz beutazásával lefizetve árverelő bírónak lefizetni, a második egy harmadát pedig a leütés után két hónap, és a harmadik egy harmadát négy hónap alatt és pedig 6 százalékos kamattal Aradmegye törvényszékénél lefizetni.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanosságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkvi átirás által nyeri meg.
A birtokátruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhívtnak, hogy a ptvk. rds. 433. §-hoz képest itt helyben megbízott jelentsék be, egyuttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnek, felszólíttatnak, miként a ptk. rds. 466. §-a értelmében igénykereseteiket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.
Kelt az Arad megyei törvényszéknél 1869. évi november hó 20-án tartott üléséből.
Aradmegye tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

57-2-3

Arverési hirdetmény.

Libay Ferenc mint Strajberger hagyaték gondnoka részéről Fizity Flóra elleni végrehajtási ügyében 7691/1869 sz. a. kelt árverési végzésnél fogva Cs. Simánd községi 207. sz. tjkben Fizity Flóra egyedüli nevén felvett 300 frtra becsült 226. számú ház, beltelek és 1/4 külsőségből álló ingatlanosság a kiküldési összegül elfogadott becsár 12 % -nak letétele mellett Cs. Simándon a község házánál 1870. évi február hó 28-ik napján becsárón vagy azon felül és 1870. évi martius hó 28-ik napján becsárón alól is mindenkor délután 3 órakor következő feltételek mellett el fog adatni.

A legtöbbet igérő vevő köteles a vételár első harmadát a bánatpénz beutazásával lefizetve árverelő bírónak lefizetni, a második egy harmadát pedig a leütés után két hónap, és a harmadik egy harmadát négy hónap alatt és pedig 6 százalékos kamattal Aradmegye törvényszékénél lefizetni.

Vevő a vételár első részletének lefizetése után a megvett ingatlanosságnak azonnal teljes birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak az egész vételár lefizetése után a tkvi átirás által nyeri meg.
A birtokátruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Evel egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felhívtnak, hogy a ptvk. rds. 433. §-hoz képest itt helyben megbízott jelentsék be, egyuttal mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnek, felszólíttatnak, miként a ptk. rds. 466. §-a értelmében igénykereseteiket törvényszabta határidő alatt nyújtsák be.
Kelt Aradon 1869. évi nov. hó 27-én tartott megyei törvényszéki üléséből.
Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.

Aradm. tkvi hatósága.